

Uitspraak Commissie van Beroep 2015-006 d.d. 12 februari 2015

(mr. C.A. Joustra, mr. dr. S.B. van Baalen, mr. J.B.M.M. Wuisman, drs. P.H.M. Kuijs en mr. A. Bus, leden, en mr. M.J. Drijftholt, secretaris)

Samenvatting

Verzekeringsrecht. Rechtsbijstandsverzekering. Vordering tot vergoeding van advocaatkosten van door verzekerde zelf ingeschakelde advocaten. Verjaring.

[Klik hier voor de uitspraak in eerste aanleg.](#)

1. De procedure in hoger beroep

- 1.1 Belanghebbende heeft bij een op 25 juni 2014 bij Kifid binnengekomen beroepschrift op de voet van artikel 43.1 van het Reglement Ombudsman & Geschillencommissie Financiële Dienstverlening in verbinding met artikel 5.1 van het Reglement Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening (verder: Reglement van Beroep) aan de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening (hierna: de Commissie van Beroep) de uitspraak van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (hierna: Geschillencommissie) van 2 juni 2014 (dossiernr.[nummer]) ter toetsing voorgelegd.
- 1.2 De Verzekeraar heeft een op 1 september gedateerd verweerschrift ingediend.
- 1.3 De Commissie van Beroep heeft het beroep mondeling behandeld op 27 oktober 2014. Partijen waren aanwezig en hebben hun standpunt nader toegelicht en vragen van de Commissie van Beroep beantwoord.

2. De procedure in eerste aanleg

Voor het verloop van de procedure in eerste aanleg verwijst de Commissie van Beroep naar de aan deze uitspraak gehechte uitspraak van de Geschillencommissie.

3. Inleiding op de beoordeling van het beroep

3.1 De Commissie van Beroep gaat op grond van:

- hetgeen de Geschillencommissie onbestreden heeft vastgesteld,
- de niet of niet voldoende weersproken inhoud van de stukken van het geding en
- hetgeen bij de mondelinge behandeling is gebleken, uit van het volgende:
 - (i) Belanghebbende heeft een rechtsbijstandsverzekering bij de Verzekeraar.
 - (ii) Op 7 februari 1989 wordt Belanghebbende ernstig mishandeld, waardoor hij blijvend arbeidsongeschikt raakt. De Verzekeraar heeft de uit de mishandeling voortvloeiende claim van Belanghebbende jegens de verzekeraar van een van de daders [naam] in behandeling genomen.

- (iii) Bij brief van 6 juni 2000 schrijft de heer [naam 1], die de zaak op dat moment namens de Verzekeraar in behandeling had, aan Belanghebbende:

“U ziet blijkbaar niets in mijn werkzaamheden, maar dit is voor mij geen reden om een geschil tussen ons aan te nemen en de zaak op grond van de geschillenclausule aan een advocaat over te dragen. Voor deze situaties is de geschillenclausule niet bedoeld.

U bent het slachtoffer en het staat u derhalve vrij uw eigen belangenbehartiger aan te stellen. U kunt dus zondermeer mevrouw [naam 2] verzoeken de kwestie van mij over te nemen. De [Verzekeraar] sluit echter in dat geval elke verdere rechtshulp ter zake van de gebeurtenis van 07-02-89 af en zal ook de kosten van mevrouw [naam 2] niet betalen. Gezien het feit, dat de tegenassuradeur de aansprakelijkheid heeft erkend hoeft dit niet tot problemen te leiden.

U zult een keus moeten maken; of u laat mij de zaak of u geeft mevrouw [naam 2] de opdracht de schade verder te behandelen.”

- (iv) Vervolgens heeft Belanghebbende besloten de zaak aan mevrouw [naam 2] van [naam 3] Advocaten over te dragen.

- (v) Op 17 januari 2003 heeft Belanghebbende met [naam] een vaststellings-overeenkomst gesloten met (voor zover van belang) de volgende inhoud:

“[naam] betaalt na ondertekening van deze overeenkomst aan [belanghebbende], die door ondertekening van deze overeenkomst verklaart kwijting te verlenen ter afdoening van alle nog niet vergoede schade, zowel tegenwoordige als toekomstige schade inclusief buitengerechtelijke kosten als gevolg van het hierboven bedoelde geweldsmisdrijf, een bedrag van € 230.007,03 (...), waarvan reeds als voorschot een bedrag van € 59.839,45 werd betaald, zodat resteert een bedrag van € 170.167,58 (...).”

- (vi) Namens Belanghebbende heeft mr. [naam 4] op 5 augustus 2003 de Verzekeraar aansprakelijk gesteld, omdat deze een beroepsfout zou hebben gemaakt. De Verzekeraar zou in de zaak tegen [naam] hebben verzuimd de verjaring te stuiten. Mr. [naam 4] heeft vervolgens namens Belanghebbende een procedure tegen de Verzekeraar aanhangig gemaakt.

- (vii) Bij brief van 1 februari 2005 heeft mr. [naam 4] namens Belanghebbende aan de Verzekeraar geschreven:

“Uit de in 1991 gevoerde correspondentie (...) komt inderdaad vast te staan, dat de aansprakelijkheid voor de schade van cliënt bij brief d.d. 31-10-91 werd erkend (...).

Cliënt moet erkennen, dat [de Verzekeraar] geen beroepsfout maakte door niet de verjaring te stuiten. Deze was reeds gestuit door de erkenning.

Kunt u mij meedelen of [de Verzekeraar] akkoord kan gaan met een royement van de procedure en zo ja onder welke condities?”

- (viii) De zaak tegen de Verzekeraar is hierop geroyeerd onder betaling van een bedrag van € 5.956,- aan proceskosten door Belanghebbende aan de Verzekeraar.
- (ix) Belanghebbende heeft vervolgens bij brief van 4 februari 2005 bij de Verzekeraar melding gemaakt van een nieuwe claim, ditmaal tegen [naam 3] Advocaten. [naam 3] Advocaten zou een beroepsfout hebben gemaakt door ten onrechte ervan te zijn uitgegaan dat de Verzekeraar had nagelaten de verjaring in de zaak tegen [naam] te stuiten.
- (x) Bij brief van 23 februari 2005 reageert de Verzekeraar als volgt:

“Naar aanleiding van uw verzoek om rechtsbijstand in uw geschil met [naam 3] Advocaten, bericht ik u als volgt. Uit de stukken maak ik op dat u [naam 3] Advocaten aansprakelijk wilt stellen voor schade ten gevolge van een beroepsfout.

Na bestudering van de stukken luidt de conclusie dat er voor deze kwestie geen dekking bestaat op de rechtsbijstandpolis. Deze beslissing kan als volgt worden uitgelegd. U bent verzekerd conform de polisvoorwaarden die gelden voor de ProRechtPolis Particulier. In hoofdstuk 4 sub b is geregeld dat [Verzekeraar] in voorkomende gevallen namens verzekerde een advocaat of andere externe deskundige inschakelt. Als u zonder toestemming van [Verzekeraar] iemand opdracht tot behandeling van de zaak heeft gegeven, is de aanspraak op rechtsbijstand vervallen. Dit houdt dus ook in dat [Verzekeraar] de door u gemaakte kosten niet vergoed.

Onderhavige kwestie vloeit voort uit het feit dat u zonder toestemming van [Verzekeraar] [naam 3] Advocaten heeft ingeschakeld om uw belangen in uw letselzaak te behartigen. Op 6 juni 2000 heeft de heer [naam 1] u bericht dat de dekking met betrekking tot de gebeurtenis van 7 februari 1989 zou komen te vervallen indien u de zaak zonder toestemming van [verzekeraar] door [naam 3] Advocaten zou laten behartigen. Op 6 februari 2001 heeft de heer van [naam 6] u nogmaals medegedeeld dat de dekking is komen te vervallen daar u een derde heeft ingeschakeld.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.”

- (xi) Belanghebbende heeft de zaak tegen [naam 3] Advocaten daarop toch voortgezet. Aanvankelijk werd hij daarin bijgestaan door mr. [naam 4]. In augustus 2009 heeft Belanghebbende de behandeling van de zaak overgedragen aan mr. [naam 5].
- (xii) Op 19 september 2011 heeft Belanghebbende met [naam 3] Advocaten ter comparitie bij de rechtbank Amsterdam een schikking getroffen met de volgende inhoud:

“Partij [naam 3] Advocaten zal aan partij [Belanghebbende] een bedrag betalen van EUR 65.000,= (...), onder de gebruikelijke belastinggarantie.

Dit bedrag dient uiterlijk op 3 oktober 2011 te zijn bijgeschreven op rekeningnummer (...).

Partijen verlenen elkaar na uitvoering van het bovenstaande finale kwijting van al hetgeen zij in het kader van deze procedure gevorderd hebben en al hetgeen zij mogelijk nog te vorderen hebben in het kader van de rechtsbetrekking die tussen hen heeft bestaan.

Partijen dragen ieder de eigen kosten van deze procedure en verzoeken om doorhaling van de zaak op de rol.”

- (xiii) Bij brief van 8 mei 2012 heeft Belanghebbende de rekeningen van mr. [naam 5] in de zaak tegen [naam 3] Advocaten aan de Verzekeraar toegezonden. Bij brief van 13 juni 2012 heeft de Verzekeraar als volgt geantwoord:

“Inmiddels kunnen wij terugkomen op uw brief van 8 mei. U geeft daarin aan dat de zaak met succes is afgewikkeld door mw. [naam 5], onder verzoek om haar rekeningen te voldoen.

Helaas moet ik u berichten dat [Verzekeraar] niets zal vergoeden. Ik verwijs naar bijgaand schrijven d.d. 23 februari 2005, waarin uw verzoek om bijstand werd afgewezen.”

3.2 Belanghebbende heeft in deze procedure het volgende gevorderd:

- A. Betaling van de declaraties van mr. [naam 4] ten bedrage van € 14.692,23.
- B. Betaling van de declaraties van mr. [naam 5] ten bedrage van € 19.553,16.
- C. Betaling van de kosten van NLR ten bedrage van € 1.187,03.
- D. Betaling van de kosten van Expertisebureau [naam 6] ten bedrage van € 8.384,90
- E. Betaling van de kosten die door [naam 3] Advocaten zijn gemaakt ten bedrage van € 60.051,-. Deze vordering is pas in beroep ingesteld.

3.3 De verzekeraar heeft de vorderingen weersproken. Zij heeft zich daarbij onder meer erop beroepen dat de vorderingen zijn verjaard.

3.4 De Geschillencommissie heeft de vorderingen, voor zover door Belanghebbende aan haar ter beoordeling voorgelegd, op meer gronden afgewezen. In verband met de hierboven in 3.3 onder B vermelde vordering oordeelt de Geschillencommissie dat Belanghebbende niet binnen de termijn van artikel 3:307 BW en 7:942 BW bezwaar heeft gemaakt tegen de afwijzing van dekking door de Verzekeraar in februari 2005. Het kan de Verzekeraar niet worden aangerekend dat Belanghebbende niet eerder dan in 2012 zijn ongenoegen heeft geuit over de afwijzing van zijn claim op 23 februari 2005. De Geschillencommissie is dan ook van oordeel dat de Verzekeraar zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat de - op de hierboven in 3.3 onder B vermelde vordering betrekking hebbende - rechtsvordering is verjaard.

4. Beoordeling van het beroep

- 4.1 In hoger beroep stelt Belanghebbende zich op het standpunt dat de Geschillencommissie, voor zover zij zijn vorderingen op grond van verjaring afwijst, dat ten onrechte heeft gedaan. Daarbij acht hij van groot belang het arrest van het Hof van Justitie van 7 november 2013 waarin is geoordeeld dat het Europese recht zich ertegen verzet dat een rechtsbijstandverzekeraar, die in zijn verzekeringsovereenkomsten regelt dat rechtsbijstand in beginsel wordt verleend door zijn werknemers, tevens bedingt dat de kosten van rechtsbijstand van een door de verzekerde vrij gekozen advocaat of rechtsbijstandverlener slechts vergoed kunnen worden, indien de verzekeraar van mening is dat de behandeling van de zaak aan een externe rechtshulpverlener moet worden uitbesteed. Belanghebbende stelt zich op het standpunt dat hij met de opeisbaarheid van zijn vorderingen pas op 7 november 2013 bekend is geworden en dat dus pas op die datum de verjaring van de betrokken rechtsvorderingen is begonnen. Nu de verjaringstermijn nog niet is verstreken, is er geen sprake van verjaring.
- 4.2 De Commissie van Beroep constateert dat de vorderingen, die door Belanghebbende aan haar ter beoordeling zijn voorgelegd, betrekking hebben op drie verschillende geschillen:
1. Het geschil met [naam], welk geschil op 17 januari 2003 is geëindigd met een vaststellingsovereenkomst;
 2. Het geschil met de Verzekeraar over de vermeende beroepsfout, welk geschil in februari 2005 is geëindigd met het royement van de door Belanghebbende aanhangig gemaakte procedure;
 3. Het geschil met [naam 3] Advocaten, welk geschil op 19 september 2011 is geëindigd met een schikking ten overstaan van de rechtbank Amsterdam.

Het geschil met [naam]

- 4.3 Belanghebbende vordert in de onderhavige procedure betaling van de kosten van Expertisebureau [naam 6] (vordering D) en de kosten van [naam 3] Advocaten (vordering E). Deze beide kostenposten houden verband met het geschil met [naam].
- 4.4 Wat betreft de kosten van Expertisebureau [naam 6] heeft de Verzekeraar terecht erop gewezen dat uit de vaststellingsovereenkomst met [naam] volgt dat [naam] ook de buitengerechtelijke kosten van Belanghebbende heeft voldaan. Voor zover deze kosten hiermee reeds zijn vergoed, kan Belanghebbende deze niet nogmaals bij de Verzekeraar claimen. Voor zover niet alle kosten zouden zijn vergoed, had het op de weg van Belanghebbende gelegen nader toe te lichten of en in hoeverre [naam] hem niet volledig voor deze kosten zou hebben gecompenseerd. Nu hij dit heeft nagelaten, ziet de Commissie van Beroep geen grond voor toewijzing van deze kosten.

- 4.5 Wat betreft de kosten voor rechtsbijstand van [naam 3] Advocaten heeft te gelden dat Belanghebbende deze vordering niet voldoende duidelijk heeft toegelicht. In zijn beroepschrift merkt Belanghebbende hierover op dat het gaat om buitengerechtelijke kosten, dat hij tot aan het tekenen van de vaststellingsovereenkomst van 17 januari 2003 een schuld van € 60.051,- aan [naam 3] Advocaten had en dat door het winnen van de procedure tegen [naam 3] Advocaten die schuld is voldaan. Hoe het winnen van de procedure tegen [naam 3] advocaten tot voldoening van de schuld van € 60.051,- heeft geleid, is de Commissie van Beroep niet duidelijk geworden. In zijn brief d.d. 28 januari 2014 aan de Geschillencommissie merkt Belanghebbende op blz. 10 op, dat [naam 3] Advocaten nooit zijn betaald omdat zij een fout hebben gemaakt. Mede gelet hierop, heeft het er veeleer de schijn van dat [naam 3] Advocaten bij de met Belanghebbende gesloten vaststellingsovereenkomst afstand heeft gedaan van haar vordering van € 60.051,- op Belanghebbende. Nu Belanghebbende onvoldoende duidelijk heeft gemaakt dat hij dit bedrag aan [naam 3] Advocaten heeft voldaan of nog verschuldigd is, komt ook deze vordering niet voor toewijzing in aanmerking.

Het geschil met de Verzekeraar

- 4.6 Belanghebbende vordert in de onderhavige procedure betaling van de declaraties van mr. [naam 4] (vordering A). Deze kostenpost is toe te rekenen aan het geschil met de Verzekeraar over de beroepsfout die Verzekeraar gemaakt zou hebben in de zaak tegen [naam]. Partijen zijn het erover eens dat vordering A volledig ziet op werkzaamheden die mr. [naam 4] heeft verricht in het geschil met de Verzekeraar. Onderdeel van vordering A is een bedrag van € 5.956,-, welk bedrag Belanghebbende in 2005 aan de Verzekeraar heeft betaald bij gelegenheid van het royement van de procedure tegen de Verzekeraar uit hoofde van een daartoe tussen hen gesloten overeenkomst.
- 4.7 Naar het oordeel van de Commissie van Beroep biedt de rechtsbijstandsverzekering geen grondslag voor vergoeding van deze vordering. Het betreft een zaak tegen de Verzekeraar zelf, waarvoor Belanghebbende nimmer een verzoek om rechtsbijstand (al dan niet door een externe advocaat) heeft gedaan. Bovendien is de zaak geëindigd met de erkenning door Belanghebbende dat de Verzekeraar geen beroepsfout heeft gemaakt en dat hij aan Verzekeraar haar kosten heeft te vergoeden. Bij die stand van zaken komt vordering A niet voor vergoeding in aanmerking.

Het geschil met [naam 3] Advocaten

- 4.8 De vorderingen B (declaraties mr. [naam 5]) en C (kosten NLR) hebben betrekking op het geschil tussen Belanghebbende en [naam 3] Advocaten. Ter zake van dit geschil heeft Belanghebbende begin 2005 bij de Verzekeraar een verzoek tot rechtsbijstand ingediend. De Verzekeraar heeft dit verzoek op 23 februari 2005 afgewezen. De Verzekeraar stelt zich op het standpunt dat de vorderingen B en C op grond van artikel 7:942 lid 1 BW dan wel artikel 3:307 BW verjaard zijn, omdat Belanghebbende pas in 2012 is teruggekomen op de weigering om tot uitkering over te gaan.

- 4.9 Artikel 7:942 lid I BW bepaalt dat een rechtsvordering tegen een verzekeraar tot het doen van een uitkering verjaart door verloop van drie jaren na de aanvang van de dag, volgend op die waarop de tot uitkering gerechtigde met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden. Ingevolge het tweede lid wordt de verjaring gestuit door een schriftelijke mededeling, waarbij op uitkering aanspraak wordt gemaakt, en gaat deze pas weer lopen, nadat de verzekeraar de aanspraak heeft erkend dan wel bij aangetekende brief ondubbelzinnig heeft afgewezen. Artikel 7:942 BW is inwerking getreden op 1 januari 2006, derhalve nadat Belanghebbende bekend is geworden met zijn vordering op [naam 3] Advocaten en nadat de Verzekeraar uitkering heeft geweigerd. De bepaling heeft echter onmiddellijke werking, met dien verstande dat op grond van de overgangsregeling van artikel 73 Overgangswet de verjaring op grond van artikel 7:942 BW niet eerder dan een jaar na inwerkingtreding van die bepaling kan zijn geëindigd.
- 4.10 Nu de Verzekeraar het verzoek om rechtsbijstand op 23 februari 2005 heeft afgewezen, is de vordering van Belanghebbende op 23 februari 2008 verjaard. De omstandigheid dat de Verzekeraar het verzoek om rechtsbijstand op onterechte gronden heeft afgewezen, doet hier niet aan af. Ook de vorderingen B en C komen dus evenmin voor toewijzing in aanmerking.
- 4.11 De slotsom is dat het hoger beroep van Belanghebbende geen succes heeft en dat de beslissing van de Geschillencommissie zal worden gehandhaafd.

5. Beslissing

De Commissie van Beroep handhaaft het bindend advies van de Geschillencommissie.